

DECIZIE

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă
Ala Cobăneanu, Galina Stratulat
Oleg Sternioală, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vega-L”, în cauza intentată la cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Elita-5-Altepi” în proces de faliment, Pînzaru Mihail, împotriva terțului poprit Societatea cu Răspundere Limitată „Vega-L” privind validarea popririi,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016, prin care a fost admisă cererea de validare a popririi,

CONSTATĂ:

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2015, s-a intentat procesul de insolvență față de SRL „Elita-5-Altepi”, mun. Chișinău, str. Nicolae Anestiade, 7, IDNO-1002600041354, s-a desemnat în calitate de administrator al procesului de insolvență Pînzaru Mihail, deținătorul Autorizației nr. 31 din 14.01.2015, s-au notificat creditorii SRL „Elita-5-Altepi” că termenul limită de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor, în vederea întocmirii tabelului definitiv, este pînă la 15.10.2015, s-a stabilit termenul limită de verificare a creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului definitiv pînă la 30.10.2015 și s-a stabilit ședința de validare a creanțelor pentru 26.11.2015, ora 10.00, în incinta Curții de Apel Chișinău.

Ulterior, în cadrul derulării procedurii de faliment, la data de 04 martie 2016, lichidatorul SRL „Elita-5-Altepi”, Pînzaru Mihail, a depus o cerere de validare a popririi în sumă de 161 451,5 lei și încasarea de la SRL „Vega-L” a sumei de 161 451,5 lei la contul de acumulare al creditorului.

În motivarea cererii, lichidatorul a invocat că, întru executarea obligațiilor instituite de legislația insolvenței, inclusiv obligația de acumulare a masei debitoare, în calitate de lichidator, a solicitat de la contabilitatea societății lista debitorilor SRL „Elita-5-Altepi”. Astfel, au fost depistate creanțe ajunse la scadență, dar neachitate de către contragentul debitorului, ceea ce în condiții art. 126 alin. (2) al Legii insolvenței a servit temei pentru somarea persoanei juridice respective.

La momentul adresării cu prezenta cerere, a fost identificat ca debitor al SRL „Elita-5-Altepi”, care a recepționat somația lichidatorului (avizul de recepție a fost semnat și restituit), în persoana SRL „Vega-L”.

Indică că, în scopul încasării datoriei, a fost expediată somație în adresa terțului poprit, prin care ultimul a fost informat precum că datoria este supusă urmării silite prin poprire, și în temeiul art. 126 alin. (2) al Legii insolvenței, din momentul recepționării somației debitorul este declarat terț poprit.

Notează că a fost informat terțul poprit despre existența obligației de a întoarce datoria în termen de 5 zile de la primirea somației pe contul de acumulare al SRL „Elita-5-Altepi” în temeiul art. 126 alin. (5) al Legii insolvenței.

Totodată, relevă că proveniența datoriilor terțului poprit se datorează faptului neachitării produselor alimentare (băuturilor) livrate în adresa SRL „Vega-L” de către SRL „Elita-5-Altepi”.

La momentul de față, terțul poprit a acumulat datorie față de SRL „Elita-5-Altepi” în suma de 161 451,5 lei, confirmate prin facturile fiscale seria BV nr.3209242, nr.3209244 și nr.3209245 din 05.12.2012, nr.3209340 și nr.3209341 din 07.12.2012, nr.3209682, nr.3209683, nr.3209684 și nr.3209685 din 11.12.2012, nr.3210296, nr.3210299 și nr.32102300 din 20.12.2012, nr.3210513 și nr.3210514 din 24.12.2012, nr.4213173, nr.4213174, nr.4213175 și nr.4213176 din 12.01.2013, nr.4213251, nr.4213252 și nr.4213253 din 15.01.2013, nr.4213327 și nr.4213328 din 16.01.2013, nr.4213621 din 19.01.2013, nr.4214274, nr.4214191, nr.4214193 și nr.4214194 din 26.02.2013, nr.4216114 din 27.12.2012, nr.5008068, nr.5008069, nr.5008070, nr.5008071, nr.5008072, nr.5008073, nr.5008074 și nr.5008075 din 08.03.2013.

Solicită lichidatorul validarea popririi în sumă de 161 451,5 lei și încasarea de la SRL „Vega-L” a sumei de 161 451,5 lei la contul de acumulare al creditorului.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016, a fost admisă cererea de validare a popririi, fiind dispusă validarea popririi SRL „Elita-5-Altepi” în proces de insolvență față de SRL „Vega-L” în sumă de 161 451,5 lei.

Pentru a hotărî astfel, instanța de insolvență a invocat prevederile art. 66 alin. (1) lit. 1), 126 alin. (1), (2) și (9) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, art. 267 alin. (1), 272 alin. (1), (3) și (9), 512 alin. (1) și 572 alin. (1) și (2), 575 alin. (1), 753 alin. (1) CC, menționând că din probele administrate la dosar, rezultă că în raporturile juridice dintre SRL „Elita-5-Altepi” și SRL „Vega-L”, în perioada în litigiu 05.12.2012-08.03.2013, nu a fost stipulat termenul executării obligației de achitare de către cumpărător a costului bunurilor livrate și respectiv urmează a fi aplicate prevederile art. 575 alin. (1) Cod civil privind dreptul creditorului de a pretinde oricând executarea și obligația debitorului să efectueze executarea în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului. La fel a stabilit că contractul din 01.02.2011 a fost încheiat pentru perioada 01.02.2011-01.02.2012, acțiunea lui nu a fost prelungită printr-un acord adițional al părților și astfel prevederile acestuia nu sunt aplicabile raporturilor juridice dintre aceleași părți apărute în perioada 05.12.2012-08.03.2013.

Considerând ilegală hotărârea instanței de insolvență, la 12.07.2016 și 10.08.2016, SRL „Vega-L” a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 30.06.2016 și emiterea unei noi hotărâri de desființare a popririi.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în fond și au fost încălcate și aplicate greșit normele de drept material.

În speță, recurenta a menționat că instanța de insolvență nu este competentă să examineze cererile de încasare a datoriilor prin poprire în temeiul art. 126 din Legea insolvenței, acestea urmând a fi examinate de instanțele de drept comun.

La fel, recurenta susține că instanța de insolvență a interpretat eronat art. 272 CC sub aspectul începutului curgerii termenului de prescripție.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat împotriva hotărârii date în instanța de fond și verificând, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate, Colegiul conchide că recursul declarat urmează să fie respins, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC al RM instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Hotărârea recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și este bazată pe aprecierea corectă și completă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei, motiv pentru care de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit este considerată legală și întemeiată.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

După cum rezultă din materialele dosarului, Curtea de Apel Chișinău a emis hotărârea recurată la 30.06.2016 (f.d. 74).

Cererea de recurs a fost depusă de către SRL „Vega-L” la 12.07.2016 (f.d. 81).

Prin urmare, Colegiul conchide că recurenta a depus cererea de recurs în termenul legal de atac cu recurs.

După cum rezultă din materialele cauzei, recurenta își exprimă dezacordul cu soluția instanței de insolvență, prin care a fost admisă cererea de validare a popririi, fiind dispusă încasarea sumei poprite în mărime de 161 451,5 lei de la SRL „Vega-L” în beneficiul SRL „Elita-5-Altepi” în proces de faliment.

Potrivit art. 126 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, sînt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sînt datorate debitorului ori sînt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urmă le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente.

(2) Poprirea se înființează prin somație a administratorului insolvenței/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin.(1) împreună

cu o copie certificată de pe hotărîrea de intentare a procedurii de insolabilitate/faliment asupra debitorului.

(8) Terțul poprit nu va putea face contestație împotriva popririi. El își va formula apărările în instanța de insolabilitate, care validează poprirea.

(9) Dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolabilității/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolabilitate în vederea validării popririi.

(10) Instanța de insolabilitate îi va cita pe administratorul insolabilității/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului următor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărîrea de validare a popririi este supusă numai recursului de către terțul poprit.

(11) Dacă din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanța de insolabilitate va adopta o hotărîre de validare a popririi, prin care va încasa de la terțul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va decide desființarea popririi.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, Colegiul civil, comercial de contencios administrativ lărgit reiterează că dacă din probele administrate, rezultă ca terțul poprit datorează sume de bani debitorului, instanța va da o hotărîre de validare a popririi, prin care îl va obliga pe terțul poprit să plătească creditorului, în limita creanței, suma datorată debitorului. În caz contrar, instanța va hotărî desființarea popririi.

La caz, instanța de recurs conchide că instanța de insolabilitate just a constatat că terțul poprit SRL „Vega-L” datorează debitorului insolabil 161 451,5 lei, ca urmare a neachitării mărfii livrate.

Mai mult, atît în cadrul examinării cauzei în instanța de insolabilitate prin prezentarea referinței (f.d. 15), cît și în cererea de recurs, SRL „Vega-L” nu a negat existența datoriei față de SRL „Elita-5-Altepi”, ci doar a invocat expirarea termenului de prescripție pentru plata acestei datorii.

Referitor la invocarea termenului de prescripție, instanța de recurs relevă următoarele.

În primul rînd, potrivit materialelor cauzei, relațiile între SRL „Elita-5 Altepi” și SRL „Vega-L” au fost reglementate de contractul de vînzare-cumpărare nr. 01/02/12 din 01.02.2011 doar în perioada 01.02.2011-01.02.2012 (f.d. 55-57).

Or, deși reprezentatul terțului poprit a invocat în ședința de judecată din 14.04.2016 că contractul a fost încheiat pe un an, apoi la fiecare an era prelungit printr-un acord, iar acea ședință a fost amînată tocmai pentru a prezenta acte suplimentare ce ar confirma prelungirea termenului contractului (f.d. 51), careva înscrisuri probatoare în acest sens nu au fost administrate.

Astfel, instanța de recurs conchide că corect a fost statuat de către instanța de insolabilitate că prevederile contractului nr. 01/02/12 din 01.02.2011 nu au incidență asupra relațiilor litigioase, care s-au consumat în perioada 05.12.2012-08.03.2013, avînd la bază facturile fiscale în cauză.

Potrivit art. 210 alin. (1) și (2) Cod civil, trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice și dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului. În cazul în care, conform legii sau învoielii între părți, actul juridic trebuie încheiat în scris, el poate fi încheiat atît prin întocmirea unui singur înscris, semnat de părți, cît și printr-un schimb de scrisori, telegrame, telefonograme, altele asemenea, semnate de partea care le-a expedit.

În conformitate cu art. 211 alin. (1) Cod civil, nerespectarea formei scrise a actului juridic face să decadă părțile din dreptul de a cere, în caz de litigiu, proba cu martori pentru dovedirea actului juridic.

Potrivit art. 267 alin. (1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art. 272 alin. (3) Cod civil, în raporturile juridice în care nu este stipulat termenul executării obligației sau în care executarea poate fi cerută oricînd, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data cînd debitorul trebuie să execute obligația.

În conformitate cu art. 575 alin. (1) din Codul civil, în cazul în care termenul de executare a obligației nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricînd executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricînd. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului.

Potrivit art. 93 pct. 16) din Codul fiscal, factură fiscală reprezintă acel formular tipizat de document primar cu regim special, pe suport de hîrtie sau în formă electronică, prezentat cumpărătorului (beneficiarului) de către subiectul impozabil, înregistrat în modul stabilit, la efectuarea livrărilor impozabile.

La caz, facturile fiscale specificate supra atestă existența unor relații comerciale între contractanții nominalizați.

În acest sens, Colegiul notează că, facturile fiscale seria BV nr.3209242, nr.3209244 și nr.3209245 din 05.12.2012, nr.3209340 și nr.3209341 din 07.12.2012, nr.3209682, nr.3209683, nr.3209684 și nr.3209685 din 11.12.2012, nr.3210296, nr.3210299 și nr.32102300 din 20.12.2012, nr.3210513 și nr.3210514 din 24.12.2012, nr.4213173, nr.4213174, nr.4213175 și nr.4213176 din 12.01.2013, nr.4213251, nr.4213252 și nr.4213253 din 15.01.2013, nr.4213327 și nr.4213328 din 16.01.2013, nr.4213621 din 19.01.2013, nr.4214274, nr.4214191, nr.4214193 și nr.4214194 din 26.02.2013, nr.4216114 din 27.12.2012, nr.5008068, nr.5008069, nr.5008070, nr.5008071, nr.5008072, nr.5008073, nr.5008074 și nr.5008075 din 08.03.2013, semnate de ambele părți contractante, sunt susceptibile să probeze livrarea de către SRL "Elita-5-Altepi" în beneficiul SRL "Vega-L" a unor mărfuri în sumă totală de 161 451,5 lei.

Astfel, deși recurenta invocă că la momentul depunerii cererii de poprire, o parte din facturile fiscale anexate aveau termenul expirat, Colegiul reține că din conținutul facturilor fiscale, nu rezultă care este termenul scadent de executare a obligației corelative de către SRL "Vega-L", prin urmare terțul poprit este obligat să execute prestația sa în termen de 7 zile din momentul înaintării solicitării

respective (art. 575 CC), iar dreptul la acțiune începe să curgă din momentul neonorării în termen a obligației contractuale.

Pornind de la cele menționate rezultă că, SRL “Elita-5-Altepi” și-a exercitat dreptul de a cere executarea obligației la data înaintării somației către SRL “Vega-L” – 12.02.2016, iar termenul de prescripție extinctivă a început să curgă de la acest moment.

Or, raționamentul recurentei cum că termenul de prescripție a început să curgă pentru fiecare factură din momentul emiterii ei, instanța de recurs î-l consideră lipsit de suport juridic, deoarece acela este momentul livrării mărfurilor, însă în lipsa unui contract care să reglementeze expres data când devine scadentă obligația de plată pentru mărfurile livrate, intervine situația reglementată de norma prevăzută la art. 575 alin. (1) CC – termenul executării obligației – din momentul cererii creditorului.

Colegiul apreciază critic și afirmația recurentei cum că instanța de insolvență nu este competentă să examineze cererile de încasare a datoriilor prin poprire în temeiul art. 126 din Legea insolvenței, acestea urmând a fi examinate de instanțele de drept comun.

Or, noțiunea nouă introdusă de Legea insolvenței, în speță „poprirea”, reprezintă o procedură prin care administratorul insolvenței sau lichidatorul urmărește bunurile sau sumele pe care o terță persoană le datorează debitorului.

În acest sens, administratorul/lichidatorul înaintează o somație terțului dator debitorului împreună cu copia certificată a hotărârii de intentare a procedurii de insolvență.

Pot fi urmărite prin poprire mijloacele bănești, titlurile de valoare, precum și alte bunuri mobile incorporale care sunt datorate debitorului.

În termen de 5 zile de la comunicarea popririi, terțul poprit este obligat să plătească direct pe conturile de acumulare indicate de administratorul insolvenței.

Administratorul insolvenței va fi în drept să sesizeze instanța de insolvență în vederea validării popririi, în cel mult o lună din dată în care terțul urma să plătească suma, dacă acesta nu-și îndeplinește obligațiile ce îi revin.

Cererea de validare a popririi se va judeca cu citarea administratorului/lichidatorului și a terțului poprit, cu administrarea oricărei probe admisibile necesare soluționării cauzei.

Instanța va adopta o hotărâre de validare a popririi dacă din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului.

Pornind de la cele menționate, instanța de recurs reține că prin înființarea și validarea popririi, se urmăresc inclusiv sumele de bani pe care un terț le datorează debitorului, cum este în situația din speță și nu reprezintă o acțiune al cărui obiect este încasarea unei datorii (inclusiv în cazul desființării popririi de către instanță în urma existenței unui litigiu de drept) care urmează a fi examinat în instanțele de drept comun. Or, terțul poprit nu a negat existența datoriei și nici nu a invocat existența unui litigiu de drept legat de această datorie.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit atestă că motivele de casare invocate de recurentă nu și-au găsit confirmare în cadrul examinării recursului și acesta urmează a fi respins ca nefondat.

Ținând cont de cele indicate, în temeiul art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vega-L”.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016, în cauza intentată la cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Elita-5-Altepi” în proces de faliment, Pînzaru Mihail, împotriva terțului poprit Societatea cu Răspundere Limitată „Vega-L” privind validarea popririi.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

Iuliana Oprea